

**Лікарські засоби, що впливають на тонус
і скоротливу активність міометрія.**

План.

1. Засоби, що посилюють скоротливу активність міометрія (утеротоніки).
2. Засоби, які знижують скоротливу активність міометрія (токолітики).
3. Засоби, що підвищують переважно тонус міометрія.
4. Засоби, які застосовують для збереження вагітності у ранні терміни.

Лікарські засоби, що впливають на тонус і скоротливу активність міометрія.

Міометрій - матковий м'яз. Ритмічні скорочення маткового м'яза виштовхують плід під час пологів. Підвищення тонусу (напруження) міометрія сприяє зменшенню (скороченню) матки в розмірах після пологів, унаслідок чого перетискаються кровоносні судини та припиняється маткова кровотеча.

Засоби, що посилюють скоротливу активність міометрія (утеротоніки)

Окситоцин - синтетичний гормон задньої частки гіпофіза. Посилює ритмічні скорочення матки, підвищує її тонус (напруження м'яза), стимулює синтез простагландинів у міометрії. Матка чутлива до окситоцину в останній термін вагітності та через 2-3 дні після пологів.

Показання до застосування: слабкість пологової діяльності I і II періоду пологів, зупинка гіпотонічних маткових кровотеч.

Вводить для стимуляції пологів внутрішньовенно крапельно 5 ОД на 500 мл 5 % розчину глюкози зі швидкістю 8-10 крапель за 1 хв, кожні 15-20 хв дозу підвищують на 19 крапель. Максимальна доза - 40 крапель за 1 хв. Для усунення тонічного компонента в дії окситоцину вводить атропіну сульфат. Окситоцин доцільно вводити при значному розкритті шийки матки (на 6 пальців і більше) і вторинній слабкості пологів.

Для зупинки гіпотонічних кровотеч вводить 3-5 ОД внутрішньом'язово або в шийку матки.

Пітуїтрин - витяжка із задньої частки гіпофіза тварин, містить 2 гормони - окситоцин та вазопресин. Дія пітуїтрину на міометрій визначається наявністю окситоцину. Вазопресин - антидіуретичний гормон, знижує діурез, затримує воду та йони в організмі і за рахунок цього підвищує АТ. Пітуїтрин застосовують в акушерстві та гінекології за таких самих показань, що й окситоцин.

Простагландини - біогенні біологічно активні речовини, мають багатогранну фізіологічну активність. Уперше їх було виявлено в передміхуровій залозі, звідки вони й отримали свою назву.

Простагландини груп E і F виявляють виражену стимулювальну дію на матку, причому, на відміну від гормонів гіпофіза, міометрій чутливий до простагландинів протягом усього періоду вагітності. Крім цього, простагландини (особливо динопростон) мають здатність розширювати шийку матки. Застосування простаглан-инів для стимуляції пологів є

фізіологічно обґрунтованим: при фізіологічних пологах окситоцин, який утворюється в організмі матері і плода, забезпечує виділення простагландинів за рахунок ішемії міометрія та звільнення з клітин кальцію.

Диопрост - виявляє виражену стимулювальну, дію на матку, підвищує її тонус, розслаблює м'язи шийки матки.

Показання до застосування: для стимуляції пологів, зупинки значних маткових кровотеч, розширення шийки матки під час операцій, переривання вагітності за медичними показаннями на пізніх термінах (15 тиж і більше).

Динопростон (цервіпрост), має властивості, подібні до таких диопросту, але відіграє більш важливу роль у початку пологового акту. Тому його застосовують у формі гелю і таблеток ендоцервікально для розширення шийки матки перед стимуляцією пологів окситоцином (якщо розширення шийки менше ніж на 6 пальців), а також так само, як і диопрост.

Естрогенні препарати (естрон, естраділ) підвищують чутливість матки до окситоцину та простагландинів.

Енергетичний комплекс і АТФ забезпечують енергію для скорочення м'язів.

Сигетин - синтетичний препарат, який посилює ритмічні скорочення матки та покращує кровообіг плода.

Показання до застосування: слабкість пологової діяльності, внутрішньоутробна асфіксія плода, порушення менструального циклу.

Спазмолітики (но-шпа, папаверин) і препарати зі спазмолітичними властивостями (атропіну сульфат, платифілін) усувають тонічну дію гормонів і простагландинів та спазм шийки матки.

Засоби, які знижують скоротливу активність міометрія (токолітики)

Азоту закис

Натрію окснбутират

Магнію сульфат

Засоби, які зменшують ритмічні скорочення матки та її тонус, застосовують для збереження вагітності в разі загрози передчасних пологів.

Засоби, що підвищують переважно тонус міометрія

Препарати на основі **маткових ріжків - ергометрину малеат, метилергометрин, ерготамін, ерготал** - спричинюють значне і тривале тонічне скорочення маткового м'яза. Це призводить до механічного перетискання судин і зупинки маткової кровотечі. Крім того, препарати на основі маткових ріжків прискорюють зворотний розвиток матки після пологів (субінволюцію матки - скорочення, зменшення в розмірах). Застосовують для зупинки маткових кровотеч після пологів, абортів, для прискорення інволюції матки.

Ергометрину малеат - найбільш ефективний препарат на основі маткових ріжків, діє на матковий м'яз швидше і сильніше, ніж інші алкалоїди маткових ріжків. Дія починається через 30 с - 1 хв (при внутрішньовенному введенні) і триває 2-4 год.

Засоби, які застосовують для збереження вагітності у ранні терміни

1. Препарати гестагенних гормонів - прогестерон, дидрогестерон (дуфастон), медрогестерон, аллілестренол (туринал)
2. Вітамінні препарати - вітамін Е (токоферолу ацетат)